

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119203604
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5119203604.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členiek JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcov:

1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E. F., 2/ G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/X, XXX XX E., 3/ H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E. F., 4/ H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, XXX XX H., 5/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E. F., 6/ I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. B. B. XX/XX, XXX XX D. E. F., 7/ K. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, XXX XX M., 8/ I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX N., XXX XX D. E. F., žalobcovia 1/ až 8/ zastúpení A. K. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, XXX XX H., proti žalovanému: H. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. P. XXX/X, XXX XX D. E. F., zastúpenému obchodnou spoločnosťou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., so sídlom Národná 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 848 654, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcov 1/ až 8/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 25C/31/2019-435 zo dňa 27. októbra 2021, takto

rozhodol:

- Zmenu žaloby v odvolacom konaní nepripúšťa.
- Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 25C/31/2019-435 zo dňa 27. októbra 2021 potvrdzuje.
- Žalobcovia 1/ až 8/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

- Okresný súd Žilina (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, (prvá veta výrokovej časti) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (druhá veta výrokovej časti).
- Na odôvodnenie rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobou sa žalobcovia 1/ až 8/ domáhali určenia, že pozemok parcela KN-C 496 - ostatná plocha o výmere 34 m², k. ú. D. E. F., vedená na LV č. XXXX patrí do dedičstva po nebohom O. B., nar. X.X.XXXX, zomr. dňa XX.X.XXXX - právnom predchodcovi žalobcov 1/a ž 8/. Ako dôvod podania žaloby žalobcovia uvádzali, že predmetná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po nebohom O. B., pretože táto bola vytvorená z bývalej pkn. Parcely, k. ú. D. E. F., vedenej vo vložke č. XXX ako pkn. parcela č. 31, ktorej bol O. B. vlastníkom.
- Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť s poukazom na skutočnosť, že parcela, ktorá je predmetom sporu, bola vytvorená z bývalej pkn parcely č. 28, vedenej vo vložke č. XXX, teda nie ako tvrdili žalobcovia z pkn parcely č. 31, vedenej vo vložke č. XXX. Žalovaný odkazoval na rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988-7 zo dňa 09.11.1988, právoplatný dňa 29.11.1988, ktorým bolo určené, že Q. I., nar. XX.XX.XXXX je vlastníčkou pkn parcely, zapísanej v pozemkovoknižnom protokole č. XXX ako parcela

č. 28, k. ú. D. E. F., ktorá v EN SG Žilina v zmysle doloženého geometrického plánu zodpovedá parcele č. 494 o výmere 34 m² (parcela, ktorá je predmetom sporu).

4. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, svedkyne N. R., sporovými stranami predloženými listinnými dôkazmi a oboznámením s rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988-7 zo dňa 09.11.1988 a dedičským spisom spis. zn. 4D/1235/1992. V rámci zisteného skutkového stavu mal za preukázané, že na Okresný súd Žilina bola v roku 1988 podaná žaloba žalobcov Q. I. a G. A. proti žalovaným N. B., N. A., A. A., F. H., a H. H., predmetom ktorej bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v k. ú. D. E. F.. Konanie bolo vedené pod spis. zn. 7C/911/1988.

5. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988-7 zo dňa 09.11.1988, právoplatným dňa 29.11.1988, bolo určené, že: N. Q. I., nar. XX.XX.XXXX je vlastníčkou pkn parcely zapísanej v pozemkovoknižnom protokole č. XXX ako parcela č. 28, nachádzajúcej sa v k. ú. D. E. F., ktorá je v EN SG Žilina, podľa geometrického plánu č. 244-2440-536-86 zo dňa 08.12.1986 totožná v časti s parcelami: a) č. 496 o výmere 34 m², b) č. 497 - zastavaná plocha o výmere 358 m² a c) č. 498/1 - záhrada o výmere 514 m²; B) G. A., nar. XX.XX.XXXX je výlučným vlastníkom pkn parcely zapísanej v pozemkovoknižnom protokole č. XXX ako parcela č. 28, k. ú. D. E. F., ktorá v EN SG Žilina, podľa pripojeného vyššie uvedeného geometrického plánu, je totožná v časti s parcelou č. 498/2 - záhrada o výmere 336 m² a parcelou č. 499 - zastavaná plocha o výmere 535 m². O trovách konania Okresný súd Žilina rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C 911/1988-7 zo dňa 09.11.1988 súd prvej inštancie zistil, že podanou žalobou sa žalobcovia proti žalovaným, ako formálnym pozemno-knižným spoluvlastníkom, domáhali určenia vlastníckeho práva k časti pozemkovej nehnuteľnosti – parcela č. 28, nachádzajúcej sa v k. ú. D. E. F., v rozsahu parciel vytvorených geometrickým plánom, medzi ktoré patrila aj novovytvorená parcela č. 496 o výmere 34 m² (ktorá bola predmetom sporu v posudzovanej veci, čo nebolo sporné). Žalobu z roku 1988 žalobcovia zdôvodnili tvrdením, že reálnou deľbou z roku 1953 došlo k reálnemu rozdeleniu spoluvlastníckych podielov spoluvlastníkov, a to účastníkov v pkn parcele č. 28, zapísanej v protokole č. XXX, k. ú. D. E. F., pričom na základe uvedenej reálnej deľby z roku 1953 reálne vyčlenené nehnuteľnosti dobromyseľne, pokojne a nerušene žalobcovia ako vlastné užívali (v rozsahu parciel vyčlenených geometrickým plánom, v zmysle reálnej deľby z roku 1953, tých parciel, ktoré sú uvedené vo výroku rozsudku). Z obsahu odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplynulo, že žalovaní nárok žalobcov uznali. Potvrdili, že v roku 1953 došlo medzi spoluvlastníkmi vyššie uvedenej nehnuteľnosti, k. ú. D. E. F., zapísanej v protokole č. XXX, u pkn parcely č. 28 k reálnej deľbe, na základe ktorej vstúpili žalobcovia do vlastníckeho práva a úžitku len k časti pkn parcely č. 28/, teda v časti parciel, ktoré boli vytvorené geometrickým plánom, ku ktorým parcelám sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva (ktoré právo bolo žalobcom rozsudkom priznané). Ďalej bolo v odôvodnení predmetného rozsudku výslovne uvedené, že žalovaná 1/ N. B. a žalovaný 2/ N. A. zaslali konajúcemu súdu písomné vyhlásenie zo dňa 18.10.1988, v ktorom písomnom vyhlásení uviedli, že vlastnícke právo žalobcov uznávajú z dôvodov uvedených v žalobe.

6. Súd prvej inštancie považoval za potrebné pre jednoznačnosť uviesť, že predmetom tohto sporu bola nehnuteľnosť v k. ú. D. E. F., vedená na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. 496 - ostatná plocha o výmere 34 m², ktorá je vlastnícky vedená na žalovaného, ktorý ju nadobudol od svojho otca darovacou zmluvou pod č. V 8368/06 zo dňa 11.01.2007, ktorý darca bol synom Q. I. - žalobkyne v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 7C/911/1988, ktorá parcela bola uvedená vo výroku rozsudku z tohto konania ako parcela č. 496 o výmere 34 m². Ďalej tiež súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia 1/ až 8/ sú právni nástupcovia po nebohom O. B., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX a dedičské konanie po ňom bolo vedené pod spis. zn. 4D/1235/1992.

7. Pokiaľ ide o výpoveď svedkyne N. R. (správne má byť O.), súd prvej inštancie uviedol, že táto sa k predmetu sporu vyjadrovala len všeobecne, čísla parciel nevedela a ani nepoznala, uviedla, že vie, čo je A. a čo je B.. Konkrétne sa k predmetu sporu vyjadriť nevedela.

8. Citujúc ust. § 123 a § 126 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“) súd prvej inštancie uviedol, že strany v spore zaťažuje jednak povinnosť tvrdenia a jednak dôkazná povinnosť [§ 132 ods. 1 a § 150 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)]. Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania. Neunesenie dôkazného bremena znamená neúspech v spore (nezávisle na procesnom postavení strany).

9. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia (osobne a prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne) tvrdili, že sporná parcela KN-C č. 496 - ostatná plocha o výmere 34 m² bola vytvorená z bývalej pkn parcely vedenej v pozemkovoknižnej vložke č. XXX ako parcela č. 31, k. ú. D. E. F.. Na preukázanie tvrdenia žalobcovia uviedli, že doložia do spisu ako dôkaz geometrický plán (ktorý dajú

vyhotoviť na ich náklady) a týmto geometrickým plánom preukáza, že sporná parcela bola vytvorená z pkn parcely č. 31, vedenej v pozemkovoknižnej vložke XXX, k. ú. D. E. F.. Žalobcovia namietali, že rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988 zo dňa 09.11.1988 je nesprávny, pretože vyhotovený geometrický plán špecifikovaný v rozsudku nesprávne zidentifikoval parcely, ktoré boli v uvedenom konaní predmetom sporu. Aj napriek viacerým lehotám, ktoré súd prvej inštancie žalobcom poskytol na doloženie geometrického plánu a preukázanie ich tvrdenia, žalobcovia geometrický plán ani na pojednávanie dňa 27.10.2021 nedoložili. Súd prvej inštancie v tomto kontexte opätovne zdôraznil, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988-7 zo dňa 09.11.1988 bolo určené, že právna predchodkyňa žalovaného, a to Q. I., nar. XX.XX.XXXX je vlastníčkou (okrem iných) aj parcely č. 496 o výmere 34 m², ktorá parcela bola vytvorená geometrickým plánom č. 244-2440-536-86 zo dňa 08.12.1986 z bývalej pkn parcely č. 28, vedenej vo vložke č. XXX, k. ú. D. E. F., čo vzhľadom na obsah právoplatného rozsudku stále platí. Pokiaľ chcel niekto spochybníť pravdivosť údajov uvedených vo výroku rozsudku (identifikáciu parciel obsiahnutú v geometrického pláne tam uvedenom), musel by doložiť taký dôkaz (napr. nový geometrický plán), ktorým by uvedený údaj identifikácie parciel právoplatného rozsudku vyvrátil. Hoci sa žalobcovia zaviazali doložiť takýto dôkaz - geometrický plán, spochybňujúci pravdivosť výroku označeného rozsudku, do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nedoložili. Žalobcovia predložili len množstvo listín, z ktorých však ani jedna nepreukazovala ich nárok.

10. S poukazom na uvedené, bez vykonávania akéhokoľvek ďalšieho dokazovania (žiadne ďalšie dokazovanie navrhované stranami sporu ani nebolo) súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno vyžadované pre úspech v spore (nespochybnili údaje týkajúce sa správnosti/nesprávosti zidentifikovania parciel označovaným dôkazom), a preto súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), keď priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojej zástupkyne odvolanie žalobcovia (podania datované dňa 02.11.2021, dňa 15.11.2021, dňa 17.11.2021, všetky doručené súdu prvej inštancie dňa 29.11.2021), ktorým navrhli, aby bol napadnutý rozsudok zmenený odvolacím súdom tak, že by určil, že sporný pozemok parcela KN-C č. 496 – ostatná plocha o výmere 34 m², k. ú. D. E. F. patrí do vlastníctva A. B., S. L. (žalobkyňa 1/), a to na základe dobrovoľne nerušenej držby, resp. že patrí do dedičstva po nebohom O. B..

13. Žalobcovia v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nezohľadnil dostatočne pandemickú a epidemiologickú situáciu, a tým bolo málo času na znalecké dokazovanie. Žalobcovia v odvolaní udávali, že komasačná parcela č. 496 bola vytvorená z pkn parcely č. 31 zapísanej v pozemkovoknižnej vložke č. XXX, v ktorej mal O. B. spoluvlastnícky podiel 75/160 z dôvodu kúpy v roku 1958 a spolu s komasačnou parcelou č. 493 tvorili a tvoria spoluvlastnícky podiel N. T. o veľkosti 10/160 - komasovaný na pozemok I. B. do prístupovej cesty a do dvora. V roku XXXX po smrti I. B. dedičským konaním nadobudla jeho žena A., S. E. spoluvlastnícky podiel I. B. s tým, čo mal v užívaní a držbe, teda aj komasovaný podiel spoluvlastníčky N. T. v prístupovej ceste a vo dvore v mieste sypárne. Rovnako vstúpila do užívania a držby tak, ako užíval dvor a cestou jej manžel I. B.. Po jeho smrti zostal v užívaní už iba syn I. B., brat R. si postavil dom na opačnej strane pozemku. O. B. vstúpil do užívania a držby v roku 1958 kúpou parciel č. 494 a č. 495, a teda do užívania prístupovej cesty aj držby parcely č. 496 o výmere 74 m² a tiež dvora parcely č. 493. Dohodou v roku 1970 ustúpil z užívania prístupovej cesty celej parcely č. 496 o výmere 74 m², keďže A., ako sa vyjadrila N. T. a ako si spomínajú jej príbuzní, sa vtisli aj do dvora I. T., nechal im k užívaniu 40 m² a nový plot si posunul tak, že zmenšil prístupovú cestu a ponechal si v užívaní a držbe 34 m², čo využili A. k zhotoveniu geometrického plánu, kde vyznačili pôvodnú komasovanú preloženú parcelu do B. prístupovej cesty 74 m² ako parcelu EN č. 496 o výmere 40 m² – parcela KN-C č. 496 o výmere 34 m². Svedkyňa N. O. potvrdila, že prístupová cesta do „B. J.“ ja komasovaná preložená parcela jej mamy N. T., čo osvedčila svojim podpisom.

14. Ďalej žalobcovia namietali, že súd prvej inštancie nevyžiadal úmrtné listy N. A. a H. H.. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988-7 zo dňa 09.11.1988 žalobcovia označili za podvod, za neplatný, a to s poukazom na to, že N. A. a H. H. boli v čase vyhlásenia rozsudku mŕtvi a tento nepodpisali. Spis Okresného súdu Žilina spis. zn. 7C/911/1988 nemal byť skartovaný. Súd prvej inštancie nemal záujem prešetriť, čo mala splnomocnená zástupkyňa žalovaných na pojednávaní už pripravené, čo rozpracované a neukončené, konal tak, že „máte / nemáte“, čo nebolo vyšetrovanie, ale zamietnutie spravodlivosti a pravdy. Znalecké dokazovanie nebolo možné z dôvodu epidemiologickej situácie, hoci sa splnomocnená zástupkyňa žalobcov neustále usilovala, objednávky sa jej vracali po

dlhších dobách. Novovytvorená parcela KN-C č. 496 o výmere 34 m² nebola predmetom sporu medzi G. a Q. A. a ich príbuznými N. A., N. A., A. A., F. A. a H. H., veď N. a H. už vôbec nežili, teda ako by sa mohli sporiť o parcelu N. T.. Ich splnomocnená zástupkyňa doložila notársky overený osvedčený dôkaz, naplnenie sľubu G. H. že prístupová cesta do „B. J.“ je komasovaná preložená parcela N. T. a patrí do vydržania – osvedčenia o vydržaní č. 10/160 N. T. v prospech A. B.. Pani N. O. je živý dôkaz, že cesta do „B. J.“ je komasovaná preložená parcela N. T.. Všetko dokazovanie, o ktoré sa ich splnomocnená zástupkyňa snažila, súd prvej inštancie odmietol, ponáhlal sa a na podpísanú listinu N. T. sa ani nepozrel. Dôkazné bremeno uniesli excelentne, lebo v „covidovom“ období nebolo možné, aby pricestovala osemdesiatročná dcéra N. T. urobiť notársky overený podpis, že prístupová cesta č. 496 - parcela je komasovaná preložená parcela N. T.. Potrebovali čas na dokončenie geometrického dokazovania a takisto vyžiadať potvrdenie o platení daní. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988-7 nezaväzoval O. B., aby vypustil do držby Q. A. parcelu KN-C č. 496 o výmere 34 m². V prípade rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988-7 ide o podvod, uvedenie do omylu za účelom nadobudnúť vlastníctvo cudzieho pozemku, ide o hyenizmus. G. A. vyhľadal P. B. staršieho, že chce B. cestu, pretože vedel o tom, že P. B. st. má zhotovený tajne geometrický plán na 10/160 N. T. a tiež tajne notárske zápisnice k tajnému nadobudnutiu 10/160 N. T. a vedeli, že B. cesta – parcela č. 496 patrí do podielu N. T..

15. Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že podané odvolanie považuje za nedôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie je podľa neho zrozumiteľný, presvedčivý a v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou. Žalobcovia si podľa neho nespĺnili dôkaznú povinnosť a nepreukázali odôvodnenosť svojho nároku, ktorý on popiera v celom rozsahu. Žaloba bola podaná dňa 23.06.2019 a súd prvej inštancie vo veci rozhodol dňa 27.10.2021, t. j. po 2 rokoch a 4 mesiacoch. Tvrdenia žalobcov, že sa snažili zabezpečiť nejaké znalecké posudky, čo kvôli obdobiu pandémie nebolo možné, sú jednak nedôvodné a tiež ničím nepreukázané, keďže všetky podstatné dôkazné návrhy mali byť už súčasťou žaloby. Žalovaný tak navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal mu proti žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Ďalšie podania procesných strán neboli v rámci odvolacieho konania produkované.

17. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), posúdil podané odvolanie podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) aj ako zmenu žaloby (§ 140 CSP), keďže žalobcovia sa popri určení, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťelovi O. B., domáhali aj alternatívneho určenia, že sporná nehnuteľnosť je vo výlučnom vlastníctve žalobkyne 1/. Podľa ust. § 371 CSP nemožno žalobu v odvolacom konaní meniť. Z tohto dôvodu odvolací súd zmenu žaloby žalobcov nepripustil.

18. Ďalej odvolací po zistení, že odvolanie žalobcov 1/ až 8/ proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané včas (§ § 362 CSP), oprávnenou osobou – žalobcami, v neprospech ktorých bolo rozhodnuté (§ 359 CSP) a proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný [§ 355 ods. 1 a 2 a § 357 písm. m) CSP], preskúmal odvolaním žalobcov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa ust. § 219 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 378 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v prvej vete jeho výrokovej časti, ako aj v závislom výroku (druhá veta výrokovej časti) o nároku na náhradu trov konania ako vecne správny potvrdil.

19. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a stotožnil sa s nižšie uvedenými podstatnými skutkovými a právnymi závermi, na ktorých svoje rozhodnutie súd prvej inštancie medzi inými založil. Pokiaľ tak ide o napadnutý rozsudok, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie o žalobe žalobcov, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je v jeho podstatnej časti vecne správne, pričom naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti ďalej uvedených dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

20. Je potrebné zdôrazniť, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

21. Vo všeobecnosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že je v zmysle ust. § 380 CSP viazaný odvolacími dôvodmi (ods. 1), s výnimkou väd týkajúcich sa procesných podmienok, na ktoré je povinný prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (ods. 2). Z tohto vyplýva, že na iné pochybenia

súdu prvej inštancie, mimo tých, ktoré namietať odvolateľ v odvolacej lehote, ktoré by inak mohli byť v zmysle ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, prihliadať nemôže, aj keď by takéto pochybenia zistil. Vady týkajúce sa procesných podmienok odvolací súd nezistil.

22. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolacie námietky žalobcov formulované v ich oprávnom prostriedku, pričom sa tak v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie.

23. K odvolacej námietke žalobcov, že súd prvej inštancie nevykonal nimi navrhované dôkazy, odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. IV.ÚS 252/2004 zo dňa 31.08.2004), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. I.ÚS 50/2004 zo dňa 03.03.2004). Do obsahu základného práva podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (uznesenia Ústavného súdu SR spis. zn. II. ÚS 3/1997 zo dňa 19.03.1997 a spis. zn. II. ÚS 251/2003 zo dňa 17.12.2003). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

24. Odvolací súd tiež zdôrazňuje znenie ust. čl. 8 CSP, podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Žalujúcu stranu uvedené povinnosti zaťažujú už v momente podania žaloby, keďže podľa ust. § 132 CSP sa v žalobe okrem všeobecných náležitostí podania musí žalobca uviesť označenie strán sporu, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označiť dôkazy na ich preukázanie a žalobný návrh (ods. 1). Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (ods. 2). Žalobca má tiež povinnosť k žalobe pripojiť dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť (ods. 3).

25. Dôkazné bremeno ako inštitút procesného práva zaťažuje tú stranu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva, stranou tvrdená, bola v konaní i preukázaná v tom zmysle, aby ju súd uznal za pravdivú. Nesplnenie tejto povinnosti je pravidelne sankcionované rozhodnutím, ktoré vyznieva nepriaznivo pre stranu, ktorá tzv. dôkazné bremeno neunesla. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je nepriaznivý výsledok sporu, ktorý postihuje tú stranu, ktorú zaťažovalo dôkazné bremeno a ktorá sa dostala do dôkaznej núdze (neponúkla alebo nevedela ponúknuť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali pre výsledok sporu rozhodujúce skutočnosti). Dôkazné bremeno síce postihuje strany sporu, ale obsah tohto bremena má aj ďalší procesný význam. Tento význam sa spája s procesnou situáciou v spore, v ktorom je isté, napriek všetkým vo veci vykonaným dôkazom, že skutkový stav zostane neobjasnený. Nezistenie potrebného skutkového stavu nemôže viesť k tomu, že súd odmietne rozhodnúť vo veci samej. Inštitút dôkazného bremena dovoľuje a ukladá súdu meritorne rozhodnúť aj v takomto prípade. Neobjasnené skutkové okolnosti sa považujú za nedokázané, resp. za vyvrátené. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdelovaniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane tej - ktorej strany sporu treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t. j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti.

26. Predmetom sporu bolo určenie vlastníckeho práva právneho predchodcu žalobcov (O. B.) k pozemku parcela KN-C č. 496 – ostatná plocha o výmere 34 m², nachádzajúceho sa v k. ú. D. E. F. a v katastri nehnuteľností evidovanom na LV č. XXX. V zmysle záväzných údajov katastra je vlastníctvo k tomuto pozemku nesporne evidované vlastnícky na žalovaného. V zmysle materiálnej publicity katastra sú údaje katastra (mimo iné aj údaje o vlastníckom práve) hodnoverné a záväzné, pokiaľ sa nepreukáže opak. Ak teda žalobcovia namietať správnosť údajov katastra o vlastníckom práve žalovaného k spornému pozemku, zaťažovalo ich v spore dôkazné bremeno preukázať opak, a teda preukázať vlastnícke právo ich právneho predchodcu.

27. Možno konštatovať, že tak žaloba, ako aj ďalšie podania žalobcov (vrátane odvolania) boli značne zmätočné, avšak pre účely splnenia procesných podmienok bolo z nich možno vyabstrahovať, že vlastníctvo ich právneho predchodcu k spornému pozemku skutkovo odvodzovali od vlastníctva pkn parcely č. 31 zapísanej v pozemkovej knihe obce D. E. F. (k. ú. D. E. F.) vo vložke č. XXX. Taktiež žalobcovia produkovali určité skutkové tvrdenia o tom, že pôvodné pozemkovknížne vlastníctvo malo

byť komasované a do držby (a vlastníctva) mali vstúpiť ich právni predchodcovia. Časti komasovanej parcely č. 496 – spoločný dvor o výmere 74 m² by mala zodpovedať sporná parcela.

28. Odvolací súd sa stotožnil so zásadným dôvodom zamietnutia žaloby súdu prvej inštancie, a to že žalobcovia nepreukázali svoje tvrdenia o identite časti pôvodnej pkn parcely č. 31 zapísanej v pozemkovej knihe obce D. E. F. (k. ú. D. E. F.) vo vložke č. XXX so spornou parcelou KN-C č. 496. Ak aj žalobcovia súdu prvej inštancie (rovnako aj v odvolacom konaní) predložili určité mapové podklady katastra a geometrické plány, z týchto listinných dôkazov (do ktorých si žalobcovia „domaľovali“ stav podľa ich tvrdení) nebolo možné verifikovať pravdivosť ich tvrdení. Ako už bolo zmienené, žalobcovia mali povinnosť produkovať listinné dôkazy už v spojení s podaním samotnej žaloby, avšak túto povinnosť si bez preukázania opodstatnených dôvodov nesplnili. Aj napriek tomu, že súd prvej inštancie opakovane (výzvou na pojednávaní dňa 25.02.2020, výzvou zo dňa 04.03.2020, výzvou zo dňa 11.05.2020, výzvou zo dňa 25.08.2020, výzvou na pojednávaní dňa 02.06.2021) vyzval žalobcov na predloženie dôkazu – geometrického plánu, ktorým by bola vykonaná identifikácia spornej parcely so stavom pozemkového katastra, žalobcovia do vyhlásenia napadnutého rozsudku (dňa 27.10.2021), ako aj v odvolacom konaní neprodukovali žiaden dôkaz, ktorý by bezpochybné preukázal ich skutkové tvrdenia. Aj napriek pandemickej situácii mal tak odvolací súd za to, že žalobcovia mali dostatok času na produkovanie takéhoto dôkazu, keď žalobu podali na súde dňa 26.03.2019, teda takmer rok do prijatia akýchkoľvek prvých protiepidemických opatrení (marec 2020). Aj v priebehu konania na súde prvej inštancie (cca dva a pol roka) mali žalobcovia, usmernený súdom prvej inštancie, dostatok času na zabezpečenie nimi označovaného dôkazu. Preto odvoláciu námietku žalobcov, že súd prvej inštancie im svojim postupom znemožnil predloženie dôkazu [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP], považoval odvolací súd za nedôvodnú. V ďalšom je potrebné poukázať na to, že žalovaný už v podanom vyjadrení k žalobe (zo dňa 13.08.2019) namietal ukončenie (autentifikáciu) komasácie v intraviláne obce D. E. F., pričom žalobcovia neprodukovali žiaden listinný dôkaz, ktorým by ukončenie komasácie preukázal. Pokiaľ žalobcovia namietali správnosť a pravdivosť výroku rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/911/1988-7 zo dňa 09.11.1988, ako aj to, že niektorí z účastníkov označeného konania Okresného súdu Žilina v čase vyhlásenia tohto rozsudku nežili, odvolací súd nepovažoval ich tvrdenia (ako aj dôkazné návrhy na vyžiadanie úmrtných listov N. A. a H. H.) za právne relevantné. Aj v prípade skutočnosti, že by uvedení účastníci v čase vyhlásenia sporného rozsudku Okresného súdu Žilina už nežili, a tento rozsudok by nenadobudol právoplatnosť, ak by nebol doručený ich právnym nástupcom (čo nebolo možné zistiť, keďže spis Okresného súdu Žilina spis. zn. 7C/911/1988 bol skartovaný), takáto skutočnosť by nebola spôsobilá preukázať skutkové tvrdenia žalobcov o identite nimi označenej pkn parcely so spornou parcelou. Naopak výrok predmetného rozsudku Okresného súdu Žilina potvrdzuje súčasné údaje katastra nehnuteľností. Inak povedané, ak by aj súd prvej inštancie nevzal predmetný rozsudok do úvahy, nič by to nezmenilo na skutočnosti, že navrhovatelia dôkazné bremeno neunesli. Na tomto závere nemení nič ani výpoveď svedkyne N. O., keďže jej výpoveď bola značne nekonkrétna. Ani z notárskej zápisnice č. N 125/2000, NZ 354/2000 zo dňa 09.11.2000 o osvedčení vlastníckeho práva žalobkyne 1/ takýmto dôkazom nie je, keďže osvedčenie vlastníckeho práva vydržaním sa neviazalo k spornému pozemku. Z dôvodu nepreukázania identifikácie sporného pozemku potom bolo nadbytočné, aby sa súd prvej inštancie zaoberal ďalšími dôkazmi, ktoré označovali žalobcovia a ktoré neboli spôsobilé vyvrátiť hodnovernosť a záväznosť údajov katastra.

29. V nadväznosti na uvedené potom bol vecne správny záver súdu prvej inštancie, že žalobcovia spore neunesli dôkazné bremeno, čo bolo zásadným dôvodom pre zamietnutie žaloby. Preto odvolací súd konštatujúc nedôvodnosť odvolania žalobcov, bez ďalšieho podľa ust. § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v prvej vete jeho výrokovej časti, ako aj v závislom výroku (druhá veta výrokovej časti) o nároku na náhradu trov konania ako vecne správny potvrdil.

30. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že neprihliadal v zmysle ust. § 366 CSP na žalobcami až v odvolacom konaní produkované dôkazy. Podľa tohto ustanovenia totižto možno prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. V danom prípade zjavne nešlo o prostriedky procesného útoku, ktoré by sa týkali procesných podmienok, či vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu a rovnako nimi nemalo byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zároveň ich žalobcovia s istotou mohli predložiť v konaní pred súdom prvej inštancie a iba ich zavinením tak neurobili (nejde o listiny vystavené po vyhlásení napadnutého rozsudku).

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1, ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný a vznikol mu tak nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 % proti v odvolacom konaní neúspešným žalobcom 1/ až 8/ (ako nerozlučným spoločníkom, § 77 ods. 1 CSP). Odvolací súd potom uložil žalobcom 1/ až 8/ povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP]. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona [zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov].